

(Dringende) adviezen bij en toelichting op het VFR van de BCCN

Algemeen

Het 'nieuwe' VFR, onderstaande adviezen en toelichting, en het bijbehorend sanctiebeleid zijn niet eerder van toepassing dan nadat ze goedgekeurd zijn door de Algemene Ledenvergadering van de BCCN.

artikel 2.1: Een teef mag niet worden gedekt door haar grootvader, haar vader, haar broer, haar halfbroer, haar zoon of haar kleinzoon.

De combinatie Merle X Merle is niet toegestaan.

Wanneer de kans aanwezig is dat een van de of beide ouderdieren een (Cryptic) Merle is, is de fokker verplicht hiertoe een DNA test op de M-locus uit te voeren om dit uit te sluiten. Dit om de combinatie Merle x Cryptic Merle of Cryptic Merle x Cryptic Merle uit te sluiten.

artikel 2.4 en 3.1: Leeftijd reu en teef

De minimum leeftijd voor het fokken is voor de reu op minimaal 36 maanden en voor de teef op minimaal 24 maanden gesteld.

De verhoging van de leeftijdsgrens voor het fokken is gebaseerd op de adviezen van Paul Mandigers inzake epilepsie en het advies door de Raad van Beheer voor de teef (in het nieuwe format VFR).

De leeftijd van de reu en teef is een onderwerp voor de foknormen en dient samen met de RBCNL voor het ras te worden vastgesteld. De minimum leeftijd voor het fokken moet daarom voor beide rasverenigingen gelijk zijn. Kan daar geen overeenstemming over bereikt worden dan zal uiteindelijk de Raad van Beheer de leeftijdsgrens vaststellen.

artikel 4.4.2: Heupdysplasie / Röntgenfoto's:

Naast de verplichte röntgenfoto van de heupen (artikel 4.4.2) wordt dringend geadviseerd om ook een röntgenfoto te laten maken van de (onder)rug van de border collie (artikel 4.3)

In toenemende mate wordt melding gemaakt van border collies met een extra lendenwervel of andere afwijkingen in de onderrug zoals cauda equines syndroom, vernauwing in de ruggenmerg kanaal ed.

Omdat de GGW van de Raad van Beheer, het officiële orgaan in Nederland dat röntgenfoto's beoordeelt, deze foto's niet beoordeelt, zal de dierenarts deze foto's van de (onder)rug moeten beoordelen. Eventuele afwijkingen dienen ook, zoals bij OCD, zo snel mogelijk door de eigenaar aan de BCCN kenbaar te worden gemaakt.

artikel 4.4.3 DNA onderzoek

DNA afnames die gedaan zijn voor de inwerkingtreding van dit reglement, moeten aantoonbaar zijn afgenomen door een dierenarts **of een buitendienstmedewerker van de Raad van Beheer** met inbegrip van een chipcontrole.

Dit kan bijvoorbeeld worden aangetoond door het aanleveren van het ISDS Sample Collection Certificate.

artikel 4.5.1: Erfelijke oogafwijkingen (d.m.v. ECVO onderzoek)

De passage over 60 maanden,
*Indien een ouderdier na de leeftijd van 60 maanden het ECVO onderzoek ondergaat, en de uitslag (voorlopig) 'niet vrij' krijgt, mag deze worden ingezet voor de fok indien deze:
o bij een eerder onderzoek na de leeftijd van 60 maanden wel een uitslag vrij had, en
o niet de aantekening 'ernstig' heeft gekregen, en
o wordt ingezet in een combinatie waarbij het andere ouderdier, dat ongeacht de leeftijd, beschikt over een uitslag vrij, verkregen in de 12 maanden voorafgaand aan de dekking.*
is toegevoegd om border collies met 'ouderdomskwalen' niet uit te sluiten van de fokkerij.

artikel 4.5.1, 4.5.2 en 4.5.3: Resultaten van gezondheids- en screeningsonderzoeken:

In 'Leeswijzer bij het VFR versie december 2023', zoals gepubliceerd op de site van de Raad van Beheer staat onder punt 4.5 de volgende tekst:
Wanneer er een DNA test voor een recessief verervende aandoening beschikbaar is, is het advies lijders en dragers te combineren met vrije dieren. Het uitsluiten van lijders en dragers raden wij ten zeerste af.

Alhoewel dit advies niet geheel lijkt aan te sluiten bij Artikel 2. punt b. van de statuten van de BCCN:

De vereniging heeft ten doel:

b. de bevordering van de gezondheid en het welzijn van de tot dit ras behorende honden in het algemeen en het voorkomen en bestrijden van erfelijke gebreken binnen dit ras in het bijzonder;

volgen we toch het genoemde advies van de Raad van Beheer, maar wel met het advies om **na te denken of het niet verstandiger is om** lijders van erfelijke afwijkingen uit te sluiten van de fokkerij. Dit mede gezien de huidige diversiteit van de genenpoel van border collies. Er zijn voldoende alternatieven voor handen waardoor er geen **directe** noodzaak is om met lijders van erfelijke afwijkingen te fokken.

Lijders brengen altijd dragers voort waarbij we het risico lopen dat de nieuwe eigenaren (die niet altijd lid zullen zijn van de BCCN) hier onvoldoende zorgvuldig hiermee om zullen gaan. Dit risico kan beperkt worden door niet met lijders te fokken.

artikel 4.6: Aandoeningen

Epilepsie

De tekst: *wanneer in een ander nest van één van de ouderdieren primaire epilepsie bij de nakomelingen voorkomt, wordt het desbetreffende ouderdier direct uitgesloten van de fok.*
is gebaseerd op de adviezen van Paul Mandigers inzake epilepsie;
advies 1: *Epilepsie bij dit ras is erfelijk. Wanneer er een lijder wordt geïdentificeerd stel dan dat de vader en moeder drager zijn. Zolang er geen DNA test is wil je niet met mogelijke dragers fokken dus is het advies deze ouderdieren niet meer te gebruiken voor de fokkerij. De meeste rasverenigingen hanteren twee lijders voordat ze deze maatregel opleggen maar ik adviseer om bij dit ras het stringenter aan te pakken: het risico is te groot en de (maatschappelijke) consequenties ook.*

Tevens wordt geadviseerd advies 2 van Paul Mandigers op te volgen:

Alle mogelijke dragers uitsluiten kan niet. In de regel zijn veel honden op een of andere manier verwant aan een lijder dus beter is het om risicoschattingen te maken. Stel twee dieren zijn allebei dragers (ze hebben een lijder geproduceerd) dan is het risico dat ze een ziek allel doorgeven 50%. Wanneer je twee dragers kruist is het risico op een lijder dus 25%. Door steeds het risico op dragerschap uit te rekenen en dat cijfer voor de moeder en vader te vermenigvuldigen reken je het risico uit. Een tweede voorbeeld: de opa van vaders zijde is drager en de opa van moeders zijde

ook dan hebben de vader en moeder allebei een risico van 25%. Het risico bij de pup is dan 6,25% $\{(25 \times 25):100\}$. Door het risico nu zo klein mogelijk te maken (minder dan 3,125%?) zal de frequentie afnemen.

De brief met de adviezen van Paul Mandigers is terug te vinden op onze website:
www.bccn.nl/organisatie/cfh

artikel 6.1: Werkgeschiktheidseisen

De aanlegtest en/of de startlicentie zijn niet meer als verplichting voor het fokken opgenomen in het VFR.

Het weglaten van deze verplichting is gelegen in de nieuwe opzet van de aanlegtest. De afgelopen jaren heeft geleerd dat er nauwelijks tot geen animo is voor deelname aan de 'huidige' aanlegtest. Dit geldt zowel voor de 'locatiehouders' als voor leden die niet actief met hun border collie werken bij de schapen.

Omdat we nog steeds inzicht willen hebben in de aanleg van Borders Collies voor het werken met schapen is een nieuwe, meer laagdrempelige, aanlegtest ontwikkelt. Daarbij proberen we op een leuke manier voor mens en dier de aanwezigheid van werkeigenschappen vast te stellen. Deelname aan deze 'nieuwe' aanlegtest wordt daarom dringend geadviseerd!

N.B.

Het hebben van een startlicentie is en blijft wel noodzakelijk om gebruik te kunnen maken van de pup bemiddeling en plaatsing van een reu op de reuenlijst. De (nieuwe) aanlegtest komt als verplichting ook voor deze onderwerpen te vervallen.

artikel 7.2: Kwalificatie of exterieurkeuring

In het Verenigingsfokreglement is onder punt 7.2 de volgende tekst opgenomen:

Elk ouderdier dient voorafgaand aan de eerste dekking tenminste één keer te hebben deelgenomen aan:

- *Een exterieurkeuring georganiseerd door de rasvereniging en daar minimaal de beoordeling 'goed' hebben behaald, of*
- *Een door de Raad van Beheer en/of FCI gereguleerde expositie en daar minimaal de kwalificatie 'goed' hebben behaald;*

Beide keuringen worden door officiële keurmeesters van de Raad van Beheer afgenomen. Tijdens deze keuring worden de eventuele [onder 4.6 genoemde aandoeningen](#), [Cryptorchide en monorchide bij reuen](#), [Gebitsfouten zoals ondervoorbeet, bovendoorbeet, scheef gebit](#), [Het ontbreken van meer dan 2 premolaren en Knikstaart dan wel te korte staart \(laatst kootje minimaal op hoogte van de hak\) alsmede de onder 7.1 genoemde diskwalificerende of uitsluitende fouten vastgesteld.](#)